

vakverenigingen worden gevormd. *In geen geval zal echter onze Maatschappij dit deel van haar werkzaamheden, het behartigen van de belangen van den geneeskundigen stand, uit handen mogen geven of dulden, dat een andere vereeniging, een andere bond, deze gewichtige taak aan haar ontruikt.*"

Dit meende ik toen en dit meen ik nog.

Groningen, 20 Februari 1919.

G. C. NIJHOFF.

II.

Het gezag, dat van de stem van prof. KOUWER pleegt uit te gaan, doet mij in verzet komen tegen de afkeuring, die, in uitingen als „*het in letterlijk ieder opzicht ongerechtvaardigde wantrouwen* (der specialisten) *gepaard aan onbegrensd egoïsme*" gelegen, op den slechts oppervlakkig georiënteerde den indruk moet maken, dat de specialisten geen *billijke* wenschen in de oude Maatschappij te behartigen hadden. Dergelijke, niet door bewijzen gestaafde, geringschattende critiek komt mij zoo min gerechtvaardigd voor, als de terechtwijzing met het woord „*onbehoorlijk*" van den afgevaardigde ter algemeene vergadering, die het extraparlamentaire hoofdbestuurderschap van den heer SCHREVE toetste aan de belangen der Maatschappij.

Van anderen aard dan in de bovengenoemde gevallen behoort toch wel in een gedachtenwisseling het verschil te zijn, om een der partijen recht te geven op het standpunt van den censor morum.

Delft, 22 Februari 1919.

J. G. SCHNITZLER.

III.

Het heeft mij getroffen, dat bij de geheele vakactie van onze Maatschappij en ook bij het schrijven over de tegenwoordige desorganisatie in de geneeskundige wereld zoo zelden naar voren gebracht werd de dieper liggende oorzaak van den ontstanen toestand, nl.: het steeds groeiend conflict, dat bestaat tusschen onze tegenwoordige samenleving, die steeds meer op zuiver materiele eischen wordt ingesteld, en de uitoefening van ons beroep, dat slechts goed beoefend kan worden in een samenleving, die op meer humanitair grondslag is opgericht.

Ik weet zeer goed, dat met dit inzicht geen onmiddellijke oplossing van de tegenwoordige moeilijkheden wordt verkregen, maar ik weet ook, dat met dit inzicht de aanhangige conflicten in onze Maatschappij een geheel ander uiterlijk verkrijgen en de oriëntatie een geheel andere wordt. Weinig artsen zijn zich dit blijkbaar bewust. Dien weinigen collega's echter, die mijn inzicht deelen, verzoek ik hier van mededeeling aan mij te doen.

Amsterdam, 25 Februari 1919.

Keizersgracht 489.

J. VAN BREEMEN.

IV.

Nu er — en terecht — zooveel door zooveel geschreven wordt naar aanleiding der beroering in onze Maatschappij tot bevordering der geneeskunst, kan het zijn nut hebben voor ieder, ten einde scherp zijn in te nemen standpunt te bepalen, voor zichzelf een antwoord te geven op de volgende vragen:

Is het wenschelijk en mogelijk, dat er één vereeniging is, waarvan *alle* artsen lid kunnen zijn?

Moet en kan dit lidmaatschap gepaard gaan met eenigen dwang?

Moet een dergelijke vereeniging één lichaam zijn of kan daarbij groepsorganisatie ingevoerd worden?

Indien groepsorganisatie toelaatbaar geacht wordt, moet en kan dan (met het oog op de eerste vraag) voor de Maatschappijleden het lidmaatschap eener groep verplicht zijn?

Bij het beantwoorden dezer vragen houde men de algemeen-geneeskundige (ideale) belangen, die ik wel niet nader behoef aan te wijzen, en de zoogenaamde vak-